

Tom Stowe, lögmaður í Hetlandi um nýggju Norrönu:

Taka um endan gerst tað neyðugt

- Eg beri ongan sum helst ótta um hesa verkætlanina. Tá vit seta pengar í hana er tað tí vit trúgva uppá hana og ætla vit eisini at fara allan vegin, helst eisini um tað verður neyðugt við almennum stuðuli í ringum tíðum sigur hetlendski "lögmaðurin", Tom Stowe við Sosialin

NÝGGJ NORRÖNA

Jan Müller

Millum mongu gestirnar til sjósetingina av nýggju Norrönu í Lübeck herfyri vóru eisini fleiri umboð fyri Hetland. Hetta m.a. tí, at hetlandingar hava sett 50 mill. kr. í nýggju Norrönu. Teir eru eisini við at umbyggja havnina til at kunna taka ímóti hesum nýggja farinum, sum skl byggja brýr millum Hetland og grannalond tess. Millum hetlendsku umboðini var eingin minni enn "lögmaður" Tom Stowe.

Tom Stowe er leiðari, "convenor" í hægsta fólka-valda tinginum í Hetlandi "The Shetland Island Council". Hetta kann ikki sammetast við okkara løgting, tí teir stóða mótvægis Bretlandi kann ikki sammetast við okkara í danska kongarikinum, men

ein kann siga, at hansara starv kemur nærmast einum lögmanni her hjá okkum. Tom Stowe hevur røkt hetta mest týðandi embætið í Hetlandi seinastu trý árin.

Eftir sjósetingina av nýggju Norrönu hitti Sosialurin Tom Stowe, sum ikki dylur fyri, hvussu fegin hann eins og alt hetlenska fólkkið er fyri samvinnuna við Smyril Line og Føroyar sum heild.

- Vit eru bert 200 fjórðingar úr Føroyum. So tað er greitt, at her eigur at verða knýtt samband á øllum økjum, og til tess er avgerandi neyðugt við einum skipi sum Norrönu. Samstarvið kann tá fevna um allar hugsandi samfelags-tættir, frá olju og ferðafólki til mentan og fótbólt.

Tom Stowe heldur tað ikki vera ósannlíkt, at eitt tættari samstarv við føroyingar í framtíðini kann vera við til at vekja úr dvala teirra upprunliga tætta tilknýti til Norðurlond – vera við til at hetlandingar aftur finna sín upprunliga samleika. - Vit kenna okkum í veruleikanum tættari knýtt at Norðurlondum og tí norðurlenska enn til Skotland, her ikki minst tá hugsað verður um søguliga fortíðina. Vit kenna okkum 90% sum hetlandingar, 1 til 2% sum skotar og væl fleiri % sum norðbúgvur leggur hann aftrat.

Tom Stowe dylur ikki fyri, at Norröna kann fáa

Tom Stowe, "lögmaður" í Hetlandi her saman við konu síni í Lübeck til sjóseting av nýggju Norrönu

Mynd Jan Müller

stóran týðning fyri Hetland. Men eisini øvugt. -Vit kunnu vera við til at fáa fleiri ferðafólk til bæði Føroya og Íslands. Ferðafólk í dag vilja ikki bara hava sól, men tey vilja uppliva náttúru og nakað stórt. Tað fáa tey í Føroyum og í Íslandi.

Hetland gjørdi herfyri av at seta 50 mill. kr. í nýggju Norrönu. Hvi gjørdi teir tað spurdu vit Tom Stowe: - Tað er tí at vit trúgva uppá hesa verkætlanina. Vit halda tað er rætt at finna

ein avloysara til verandi Norrönu, sum er vorðin ov lítil og ótíðarhóskandi.

- Men tað eru tey, sum halda, at henda farleiðin ber ikki eitt skip fyri 710 mill. kr.? Heldur tú eitt privat felag sum Smyril Line megnar at fáa hetta at mæla runt?

- Ja tað geri eg avgjørt.

- Men um vit fáa ringar tíðir, heldur tú tá, at hetlenska tingið er hugað fyri at seta almennar pengar í verkætlanina fyri at hon ikki skal detta niðurfyri?

-Tað er sjálvandi ilt hjá mær at svara her. Men nú vit eru farnir inn í hetta projektið, so rokni eg eisini við, at vit vilja fylgja tí allan vegin. Og um neyðugt uttan iva eisini at stuðla tí í ringum tíðum. Men eg trúgvi ikki, at hetta fer at verða neyðugt. Men sum sagt: vit siggja fegnir, at henda verkætlan ikki dettur niðurfyri aftur.

- Men hvi ikki heldur sigla til Aberdeen enn til Lervick?

- Eg haldi tað er gott, at hon siglur til Hetlands. Higani er gott samband víðari til Aberdeen.

Tom Stowe sær eisini stórar møguleikar fyri samvinnu á oljuøkinum millum Hetland og Føroyar. Hann heldur, at bæði samfelagini uttan iva at hava nakað at lata hvørjum øðrum og hugsar her ikki minst um Sullom Voe oljuterminalin í Hetlandi, sum føroyingar kunnu brúka verður olja funnin.

Vit fara ikki at sleppa nýggju Norrönu uppá fjall koma ringar tíðir sigur ovasti leiðarin í Hetlandi, Tom Stowe

Mynd Jan Müller

Annars heldur hann, at mentanarliga samsvinnan eigur at mennast og vísir til "The Jacobsen Papers". - Vit hava júst havt fund í mentanarnevndini í tingi okkara, har vit samtyktu at menna og raðfesta hægri mentanarliga samstarvið við føroyingar. Tit koma at rógva og spæla fótbólt hjá okkum og vit koma til tykkara – fyri bert at taka tvey dømi.

Hann heldur tað annars vera rættiliga náttúrligt, at oyggjabúgvur sum hetlandingar og føroyingar knýta tættari bond, bæði tá hugsað verður um ta samvinnu, sum var fyrr og um tørvin, sum framtíðina hevur at bjóða uppá.

- Eg ynski føroyingum hjartaliga tillukku við nýggju Norrönu og kann lova, at vit í Hetlandi fara at gera okkara ítarsta fyri, at hetta verður ein varandi loysn.

Agip leitar eftir boripalli til Føroyaøkið

Um somu tíð sum Amerada Hess fer undir at bora beint hinumegin markið er oljufelagið Agip farið at leita eftir hóskandi boripalli til sína boring næsta summar

OLJULEITING

Jan Müller

Nakað um somu tíð sum boriskipið West Navion er komið á Atlantmótini at bora ein týðandi brunn fyri The Faroes Partnership við Amerada Hess, Dong, British Gas og Atlants Petroleum er ítalska oljufelagið Agip farið út á heimsmarknaðin á leita eftir einum hóskandi boripalli til sína fyrstu boring við Føroyar nakrantíð. Agip, sum saman við Føroya Kolvetni, hevur fingið

loysi at bora eftir olju og gassi, skuldi eftir røttum havt borað í ár. Men úrslitið av teimum trimum fyrstu boringunum á landgrunninum í fjør gjørdi, at Agip eins og hini feløgini hildu tað vera neyðugt at endavenda øllum tí seismiska tilfarinum umframt at fáa skotið nýggjan seismikk.

Á oljumessuni í Stavanger í farnu viku kom fram, at Agip fyri góðari viku síðani lýsti eftir boripalli til at bora í næsta ár, í fyrsta lagi í mai men helst nærri sumrinum enn tað. Ikki so nógvir pallar eru, sum kunnu arbeiða í hesum djúpa farvatninum, so tað ræður um at vera tíðliga úti.

Sosiálarin skilur annars, at endurskoðanin av seismiska tilfarinum og nýggi seismikkurin felagið hevur fingið til vege í ár hevur gagnað samtakinum, so-

leiðis at man heldur seg at hava funnið rætta staðið at seta hol á.

Sum er eigur Agip 93% av loyvinum. Føroya Kolvetni eigur tey 7% men kann fáa upp í 22%, um tað ynskir og megnar tað. Tað er enn ógreitt, hvat Føroya Kolvetni fer at gera, men neyvan er hugsandi, at Agip fer undir eina boring í 250 millióna klassanum við 93% av vandanum. Tí verður millum oljufólk gitt, at Agip roynir at fáa okkurt annað oljufelag at "farna" inn í samtakið og taka ein part av vandanum á seg. At tað ikki hevur eydnast enn kann hava nakað við boriúrslitini á landgrunninum higartil at gera. Og so tað at felögini uttan iva standa í biðistøðu og vilja kenna úrslitið av boringini hjá Amerada Hess við markið fyrst.

Føroya Kolvetni hevur

fleiri ferðir ætlað sær á børsin í London at fáa pengar til sín part av boringini. Hetta hevur so verið útsett. Felagið skal hava pening sín kláran eitt hálv ár innan boringina, og verður borað á sumri næsta ár, so nærkast. Tí má roknað við, at Føroya Kolvetni fer at gera eina roynd at koma á London partabrevamarknaðin í hesum árinum. Um tað so "bara" er at fáa figgjað tey verandi 7% ella tað er til eina nógva hægri luttøku uppá 22% er óvist.

Boringin hjá Agip vil sjálvandi hava stóran týðning fyri áhugan fyri føroyska økinum. Gongur t.d. ikki sum ætlað hjá Amerada Hess við tí boring, sum byrjar í dag sum ein annan dag, so fara all eygu at vera vænd móti Agip-boringini næsta ár. Gevur hon heldur einki úrslit, so

standa aðrar boringar á skránni hjá Statoil, BP og Hess í 2004. Men tað er greitt, at eisini hin boringin hjá Hess í bretskum øki longur norðuri og skamt frá loyvinum hjá Agip, Camba, kann fáa stóran týðning fyri Føroyaøkið. Skuldi hon eydnast vil hon sjálvandi gera Agiployvið uppáftur meira áhugavert, og eitt gott úrslit av tí boringini vildi so eisini skundað undir eina næstu útbjóðingarrundu. Tað er greitt, at fyri Agip hevur tað ikki so lítið at siga heldur, hvat úrslitið verður av Cambobrunninum, men óvist er í lútuni, um hann verður boraður, áðrenn Agip setur sín bor í næsta ár. Ætlanin hjá Hess var at bora Cambobrunnin í ár eisini, men tað verður ivasamt, so West Navion varð so nóg seinkað. Tað hevur ljóðað, at Hess fyrst fór at bora

Cambobrunnin og bíða við hesum, sum hevur tilknýti til fundið á landgrunninum í fjør. Men tær gitingarnar eru so ikki beinar.

Fyri Føroyar og fyri tey oljufelögini, sum hava valt at gera risastórar ilogur her hjá okkum er tíðin, sum liggur fyri framan, sera spennandi og avgerandi. Verður einki funnið nú, so eru kortini ikki allar súðir syftar. Oljuleiting er ein longri prósess, og nøkur fá turr hol nýtt ikki at vera nakað endaligt svar. Tað má tola og fyrireiking til.

West Navion boriskipið kom á borilokalitiðina í vikuskiftinum og skuldi fara undir at bora fyrst í vikuni. Nú veðrið hevur verið so vánaligt er ivasamt, um boringini byrjar alt fyri eitt.